ДЕТСКА ГРАДИНА № 7 „ДЕТЕЛИНА”, СО РАЙОН „ТРИАДИЦА”
гр. София 1404, ул. „Деян Белишки” № 44; тел. 02/8589108; 02/8694411;
e-mail: odz.detelina@gmail.com; www.dg7detelina.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР НА ДГ № 7 „ДЕТЕЛИНА“
ГИНКА ЗЛАТАНОВА
Със Заповед № 1035-2 /16.09.2026 г.
В сила от 17.09.2026 г.

ПРОГРАМА

ЗА
ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО
И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в предучилищното образование под различни форми в съответствие с определения в Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН държавен образователен стандарт.

Съгласно чл. 5. (1) от Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН - в предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:

1. интегрирано в обучението по образователните направления;
2. интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
3. като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това.

(2) Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано с придобиването на първоначални знания за устройството н демократичното общество, за правата и задълженията на всеки негов член.
2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни културните ценности, за основни характеристики на интеркултурнитеотношения.

ЦЕЛИ

I. ПОДЦЕЛИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА АКТИВНА ЛИЧНОСТ НА ДЕТЕТО

Детето да:

1. знае своите права и задължения;
2. зачита и се съобразява с правата на възрастни и връстници от общността;
3. познава и уважава различията във физически и духовен аспект;
4. взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
5. се стреми към поддържане здравословен начин на живот
6. разбира общочовешките ценности и участва по отговорен за себе си начин в живота на социалната общност;

7. взема самостоятелни решения и развива способности за целеполагане съобразно възрастта;

8. познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на околната среда;

9. носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

10. изразява обосновано и критично своето мнение;

II. ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиване на познания в:

1.1. Основните форми на педагогическо взаимодействие

1.2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие

1.3. Дейностите по интереси

1.4. По проекти - Възпитание в добродетелно поведение и ценности чрез образователни теми; „Рециклиране на отпадъци”,”Горската библиотека”„Спорт децата в детските градини“; „здравословно хранене на децата в предучилищно и начално образование”,Правота на детето на права”, - Спортни празници и др.

2. ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА НИВО ИНСТИТУЦИЯ

3.ПОЛИТИКИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РИТУАЛИ

1. Ежегодно тържествено откриване на учебната година.
2. Връчване на удостоверение за завършване на задължителна подготвителна група - 6 г.
3. Грамоти за родители, допринесли за развитието на общността през целия срок на обучение - от първа до подготвителна група.
4. Кът на знамената - национално, на европейския съюз, на детската градина.
5. Тържествено отбелязване на национални празници, на дните на национални герои и будители, деня на детето.
6. „Работилница с родители“ - преди Ден на християнското семейство; преди Коледа; преди пролетните празници; преди Великден.

III. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

3.1.Символи на ДГ № 7 „Детелина“: знаме и химн;

3.2.Лого: изображение на зелена усмихната детелина;

3.3.Почетен отличителен знак – плакет връчван при честване на кръгли годишнини от основаването на ДГ № 7 „Детелина”;

3.4.Фланелки с логото на детската градина при участие в различни изяви;
3.5.Официална униформа за педагогическия и непедагогически персонал.

IV.ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ПРАКТИКИ

4.1.Провеждане на благотворителни акции за деца в неравностойно социално положение.
4.2.Организиране и участие в благотворителни концерти в помощ на болни и/или пострадали в инциденти деца.
4.3.Съдействие за подпомагане на благородни инициативи-събиране на употребявани батерии; капачки и др.
4.4.Интернет страницата на детската градина да предоставя информация за участие на децата в различни изяви.
4.5.Организиране на празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общински културните дати и празници.
4.6.Подкрепящи здравето: 17 май - Национален Ден на спорта; 31 май - Световен Ден без тютюнопушене
4.7.Подкрепящи толерантността: 16 ноември - Международен Ден на толерантността
4.8.Подкрепящи социалната чувствителност: 18 ноември - Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи
4.9.Подкрепящи правата на човека: 02 април - Международен ден на Детската книга; 01 юни - Международен Ден на детето
4.10.Подкрепящи опазването на околната среда: 22 март - Световен ден на Земята (водата)

V.ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА

На ниво ДГ/група да се организират дейности, свързани с успешното интегриране на деца от малцинствените групи или други етноси при наличие на такива.

ДЕЙНОСТИ

В различни форми се реализират дейности насочени към:

1. патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. безопасност на движението по пътищата;
4. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. поведение при терористична заплаха;
7. участие в проекти към ЦОИДУЕМ.

VI.ИНТЕГРИРАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ ЧРЕЗ ФОРМИТЕ ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Повишаване качеството на образованието чрез оптимално използване на наличните ресурси, вкл. ИКТ.

2. Поставяне на детето в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.

3.Организация на позитивна образователна среда и реализиране на качествен възпитателно-образователен процес чрез създаването на интерактивна среда.

Понятието „образователна среда“ включва „обкръжението на детската градина“ и образователно-възпитателния процес, както и условията, при които се осъществява този процес – материални, организационни, междуличностни взаимоотношения.

3.1. Изисквания за организацията на образователна среда:

а/ функционалност, безопасност и достъпност на средата – достъп до всичко необходимо;

б/ интерактивна среда – участие на децата в подредбата - сами създават своя свят с помощта на учителите; участие на децата в изработването на „Правила на групата“;

в/обособени ателиета за развитие на общи и специални способности, творчество и учене създадени според интересите на децата в групата.

3.2. Образователната среда включва:

а/ културна среда - художествени, етични и духовни фактори, действащи чрез посредничеството на хората и институциите;

б/ Среда на групата - обкръжението на групата, ситуацията на помещенията, условията за обучение;

в/ Физическа среда - физическо обкръжение, околна среда;

г/ Социална среда - социално обкръжение и социални условия.

3.3. Компоненти на образователната среда:

3.4. Микроклимат - уважение, доверие, разбирателство, творчество, откритост, сътрудничество, взаимодействие,поощрения, награди;

а/ Средства за регулиране на микроклимата - Етичен кодекс, Сайт на детската градина, информационни табла за родителите и гостите на детската градина, изложби от детско творчество,награди и отличия, телефони за връзка между родители и персонал;

б/ Училищна култура - популяризиране на историята на детската градина, ритуалите, символиката, събитията, традициите, квалификацията и ролята на служителите, йерархията помежду им.

4. Средства за популяризиране на училищната култура: сайт на ДГ, кътове с награди и отличия - „Алея на признанието”, емблема, знаме, химн на ДГ, лого, профили на педагогическия персонал, културна програма за всеки месец / афиши/, летописна книга, книга за впечатления, албуми и видеозаписи на

изяви, кътове със снимки, видеозаписи и видеостена за представяне на живота на децата в ДГ, празници и развлечения, лагери, екскурзии, дейности по интереси, спортни прояви и др.,

5. Педагогически условия: програмна система; форми на педагогическо взаимодействие, подходи и методи на възпитателна работа, организация на учебния ден, седмично разписание на педагогическите ситуации, материали за индивидуална работа с децата, интериор.

6. Материални условия - съвременни технически средства /компютри, интерактивни дъски, аудио и видео техника, магнитни дъски, инструменти за практическа работа на децата, дидактични материали за демонстрация, за онагледяване на образователния процес, специализирани кабинети и зали за дейности по интереси, библиотека за деца, учители, родители.

7. Правила за културно поведение; културно хранене; правила за културни обноски; правила за безопасност и т.н.

8.В детската градина действа Етичен кодекс, който обхваща всички участници в образователно-възпитателния процес – учители, родители, деца, персонал.

8.1.ефективно използване на заобикалящата среда, като средство за формиране у децата на емоционално-познавателно отношение към заобикалящия ги свят - семейството, другите деца, природата и не на последно място към самия себе си;

8.2 с деца в мултикултурна среда и на деца със СОП.

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ	
	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област на компетентност	**Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето**
Междуличностни отношения	описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; > има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности: умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ
Социална среда	има позитивно отношение към празниците в семейството като средство за съхраняване на духовната връзка между поколенията: > ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници
Права на човека	> описва отношение и поведение на възрастни и деца. което нарушава правата: прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията
Демократично гражданство	>ориентира се в различието между "гражданин на Република България" и "жител на град..."
Идентичности и различия в	> определя националната си идентичност
Власт, политика и демократични ценности	разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата
Социална политика, справедливост и солидарност	> проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; > разбира необходимостта от правила при общуването с околните; > може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности

Приложение № 2 към чл. 14. ал. 2. т. 2

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област на компетентност	**Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето**
Психично здраве и личностно развитие	> осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора: > умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора
Физическо развитие и дееспособност	> назовава основни части на човешкото тяло; показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост
Превенция на употребата на психоактивни вещества	> познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца
Безопасност и първа помощ	> назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда: > умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея
Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	> има положително отношение към собственото си тяло; > има представа за своя пол; > има елементарни представи за разликата между половете
Лична хигиена	> демонстрира основни хигиенни навици; > проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим: > разбира значението на хигиенните навици за здравето; > познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина
Хранене	обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневното функциониране, порастването и развитието; > има представа за полезни и вредни храни; > спазва здравословен режим на хранене

Приложение № 3 към чл. 14. ал. 2, т. 3

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област на компетентност	**Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето**
Вода, почва, въздух	> описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растенията
Енергия и климат	> има представа за естествените източници на енергия: > описва познати климатични промени
Биологично разнообразие	> има представа за многообразието от растителни и животински видове; > назовава основни жизнени фактори за човека, животните и растенията
Потребление и отпадъци	> умее да поддържа чистотата в близката среда и разбира нейното значение
Общество и околна среда	> познава правила за опазване на околната среда; > описва въздействието на някои човешки дейности върху природата

ПРОГРАМАТА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ Е ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ - ПРОТОКОЛ № 1 /16.09.2026 г.